

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Način dolaska zaposlenih ATS-a do tornja
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	22.02.2018. godine, 07:05 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	- Zaposleni ATC-a i ARO-a
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Dana 22.02.2018. godine, ATS je otvoren u 0705 UTC, umjesto u 0700 UTC, jer djelatnici ATC i ARO nisu imali prevoz od stajanke 1 međunarodnog aerodroma do tornja. Djelatnici ATC i ARO su na aerodromu bili od cca 0640 UTC.</p> <p>Po dolasku u prostorije JPAKL-a smo ustanovili da su sve ostale službe već na svojim radnim mjestima.</p> <p>Napominjem da postoji konačno izvješće OCC 49 i OCC 62 (zaprimljeno 13.11.2017.), te preporuke direktora BHANSA-e, po kojima se do današnjeg dana apsolutno ništa nije uradilo, iako su kontrolori, kao i šef odsjeka ATC-a načelnika više puta upozoravali na to.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Tokom istrage zaključeno je sledeće:</p> <p>-Usled vremenskih nepogoda dana 10.01.2017. godine srušio se dio ograde između JPAKL i aerodroma;</p> <p>-Kako bi se osigurao postojeći nivo zaštite štićenog prostora aerodroma "airside", dana 27.02.2017. godine dogovoreno je rješenje da se do obnove dijela ograde pristup tornju vrši preko službenog prolaza na aerodromu uz propisane mjere pregleda.</p> <p>-Dana 16.03.2017. godine načelnik JPAKL putem E-maila je obavjestio šefove odsjeka JPAKL-a o novom načinu ulaska u objekat JPAKL;</p> <p>-Šefovi odsjeka su prosljedili navedenu E-mail poruku svojim zaposlenim;</p> <p>-Dana 17.03.2017. godine, kontrolor letenja JPAKL s E-mail adrese "ATC", uputio je E-mail poruku načelniku JPAKL-a i svim ostalim šefovima odsjeka JPAKL u kojoj se navodi i "konstruktivni protivprijedlog" za dolazak zaposlenih u objekat JPAKL;</p> <p>-Međutim, na navedenu E-mail poruku nije stigao ni jedan odgovor;</p> <p>-U administrativnom radnom vremenu, 08:00 do 16:00 h, angažovan je vozač koji dolazi po zaposlene JPAKL-a;</p> <p>-Do problema dolazi van administrativnog radnog vremena, kad nije angažovan vozač koji bi došao po zaposlene JPAKL-a i prevezao ih do objekta JPAKL-a ;</p> <p>-Zaposleni odsjeka JPAKL koji ne rade po principu H24/7, van administrativnog radnog vremena, dolaze na stajanku aerodroma, te se s dva vozila dovezu do objekta JPAKL. Neslužbeno, zaposleni odsjeka vazduhoplovne tehnike koriste vozilo "defender", dok zaposleni odsjeka ATC i ARO koriste vozilo "crafter";</p> <p>-Ukoliko se navedena vozila nalaze na stajanci, zaposleni mogu bez problema doći do objekta JPAKL;</p> <p>-Ukoliko se navedena vozila ne nalaze na stajanci, zaposleni koji trebaju doći do objekta JPAKL-a ne znaju ko je trenutno na smjeni od kolega koji rade H24/7 koji bi došao po iste. Zaposleni JPAKL-a koji rade u smjenama H24/7 nisu obavješteni da trebaju dolaziti po kolege koji čekaju na stajanci aerodroma;</p> <p>-Dana 13.08.2017. godine zaposleni ATC i ARO JPAKL-a su se između 20:15 i 20:30 UTC nalazili na aerodroma, te nakon provedene sigurnosne kontrole od strane Granične policije, čekali na stajanci na prevoz do lokacije tornja. Prevoza nije bilo, niti je ijedno od dva vozila na raspolaganju zaposlenim JPAKL-a bilo na stajanci;</p>
---	---

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>-Spasilačko-vatrogasne službe su te zaposlene prevezli do lokacije tornja oko 20:55 UTC. Službe su provjerene sa zakašnjenjem u 20:57 UTC, te je izvještaj o stanju manevarskih površina takođe dostavljen sa kašnjenjem oko 21:05 UTC.</p> <p>-Tokom provođenja stručnog nadzora 13.06.2018. godine, objekat JPAKL-a je ogradom odvojen od vazdušne strane aerodroma. Nakon toga je u 12:00 časova Unutrašnja služba zaštite BHANSA preuzela kontrolu pristupa objektu JPAKL i bezbjednosni pregled lica. Bezbjednosni pregled će se raditi ručno i ručnim metal-detektorom. Postavljanjem bezbjednosne ograde JPAKL je ispunio sve uslove da se objekat nalazi na zemaljskoj strani.</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E3 prema ESARR-u 2, 4E prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno odvijanje vazdušne plovidbe (safety). Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Potrebno je da načelnik JPAKL-a organizuje interni sastanak sa predstavnicima: odsjeka kontrole letenja (ATC) JPAKL, odsjeka za vazduhoplovnu tehniku JPAKL, odsjeka za preduzletno informisanje (ARO) JPAKL i odsjeka za vazduhoplovnu meteorologiju JPAKL, kako bi na istom utvrdili proceduru dolaska/odlaska zaposlenih u JPAKL, van administrativnog radnog vremena.</p> <p>Potrebno je da BHANSA realizuje planirane aktivnosti navedene u dopisu "Uspostavljanje službenog prolaza na lokaciji JPAKL", kako bi objekat JPAKL postao "landside", te bi u tom slučaju zaposleni istog dolazili na posao na način do pada dijela ograde.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	<p>Nema</p>
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	

Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,